

Kongresi

18-22 Kasım 2015

22.11.2015

15:14:49

**METİN
SANCAKTAR**

3. Ulusal
Klinik Mikrobiyoloji

www.klimud2015.org

Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvarı Çalışan Güvenliği Tehlike Risk Değerlendirilmesi Uygulama Örneği

Dr.Metin SANCAKTAR
Trabzon Akçaabat Haçkalı Baba Devlet Hastanesi Merkez Laboratuvarı
Klinik Mikrobiyoloji Birimi

Laboratuvar ortamında çalışmaktan dolayı bir risk
“zarara uğrama tehlikesi” vardır.

Çalışılan örnek, araç-gereç, aygıt, donanım ve yer bu çekinceleri
oluřturur.

Her laboratuvar çalışma durumu ve koşullarına göre çalışan
güvenliği açısından kendi risklerini tanımlamalıdır.

AMAÇ:

Çalışmada hastanemiz Klinik Mikrobiyoloji Laboratuvar çalışanlarının karşılaştıkları genel ve özel tehlike riskleri, **THSK Ulusal Laboratuvar Güvenliği Rehberi, Ankara 2014** kılavuzunda önerilen örnek risk değerlendirme formları kullanılarak gözden geçirilmektedir.

EK-4.1: Biyolojik Risk Değerlendirme Formu (BRDF)

İŞ(LEM)İN ADI/TANIMI →

Primer Örnekten Plağa Ekim

İŞLEM NO →

1

OLASI TEHLİKELER

☒	Aerosollerle bulaş [1]	☒	Sıçrama yoluyla mukoza teması [2]	☒	Mukozalara doğrudan temas yoluyla bulaş [3]	☒	Perkütan yaralanma [4]	☒	Deriye doğrudan temas yoluyla bulaş [5]
☐	Yutma yoluyla bulaş [6]	☐	Diğer (tanımlayınız) [7]	→					

İŞLEM SIRASINDA MARUZ KALINABİLECEK BİYOLOJİK AJANLAR

Yukarıdaki işlem sırasında maruz kalınabilecek en riskli mikroorganizmaları sıralayın. Her olası tehlike için en riskli 3 etkeni belirleyin. Bu etkenleri laboratuvarınızda en sık saptanan ve/veya bölgede görülen/görülme olasılığı olan ve bulaştığı takdirde ciddi sağlık sorunlarına neden olabilecek etkenlerden seçin. Etken adının yanına risk grubunu ayrıç içinde belirtin. (Risk grupları Listesine bkz.)
Ör, *Brucella spp* (RG-3)

OLASI TEHLİKE-[1] ETKENLER	OLASI TEHLİKE-[2] ETKENLER	OLASI TEHLİKE-[3] ETKENLER	OLASI TEHLİKE-[4] ETKENLER	OLASI TEHLİKE-[5] ETKENLER
1 <i>Brucella spp.</i> (RG-3)	1 <i>E.coli</i> (RG-2)	1 <i>E.coli</i> (RG-2)	1 <i>S.aureus</i> (RG-2)	1 <i>S.aureus</i> (RG2)
2 <i>Mycobacterium tuberculosis</i> (RG-3)	<i>S.aureus</i> (RG-2)	2 <i>S.aureus</i> (RG-2)	<i>Pseudomonas spp.</i> (RG-2)	<i>Enterococcus spp./VRE</i> (RG-2)

VAR OLAN TEHLİKE KONTROLÜ

OLASI TEHLİKE-[1]	OLASI TEHLİKE-[2]	OLASI TEHLİKE-[3]	OLASI TEHLİKE-[4]	OLASI TEHLİKE-[5]
☒ Önlük	☒ Önlük	☒ Önlük	☒ Önlük	☒ Önlük
☐ Yüz siperi	☐ Yüz siperi	☐ Yüz siperi	☐ Yüz siperi	☐ Yüz siperi
☒ Eldiven	☒ Eldiven	☒ Eldiven	☒ Eldiven	☒ Eldiven
☐ Cerrahi maske	☐ Cerrahi maske	☐ Cerrahi maske	☐ Cerrahi maske	☐ Cerrahi maske
☐ Gözlük	☒ Gözlük	☐ Gözlük	☐ Gözlük	☐ Gözlük
☐ Partikül filtreli maske	☐ Partikül filtreli maske	☐ Partikül filtreli maske	☐ Partikül filtreli maske	☐ Partikül filtreli maske
☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →
☒ Biyogüvenlik kabini	☒ Biyogüvenlik kabini	☒ Biyogüvenlik kabini	☒ Biyogüvenlik kabini	☒ Biyogüvenlik kabini
☐ Çift kapılı giriş	☐ Çift kapılı giriş	☐ Çift kapılı giriş	☐ Çift kapılı giriş	☐ Çift kapılı giriş
☒ Kesici-delici atık kabı	☒ Kesici-delici atık kabı	☒ Kesici-delici atık kabı	☒ Kesici-delici atık kabı	☒ Kesici-delici atık kabı
☐ Güvenlik siperi	☐ Güvenlik siperi	☐ Güvenlik siperi	☐ Güvenlik siperi	☐ Güvenlik siperi
☐ Tek yönlü havalandırma	☐ Tek yönlü havalandırma	☐ Tek yönlü havalandırma	☐ Tek yönlü havalandırma	☐ Tek yönlü havalandırma
☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →

Devam ediyor

VAR OLAN TEHLİKE KONTROLÜ (devam ediyor)

OLASI TEHLİKE-[1]		OLASI TEHLİKE-[2]		OLASI TEHLİKE-[3]		OLASI TEHLİKE-[4]		OLASI TEHLİKE-[5]	
☒	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☒	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☒	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☒	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☒	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler
☒	Biyogüvenlik eğitimi	☒	Biyogüvenlik eğitimi	☒	Biyogüvenlik eğitimi	☒	Biyogüvenlik eğitimi	☒	Biyogüvenlik eğitimi
☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim
☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri
☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti
☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı
☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →

BIYOGÜVENLİK DÜZEYİ

[1]		[2]		[3]		[4]		[5]	
VAR OLAN	GEREKEN	VAR OLAN	GEREKEN	VAR OLAN	GEREKEN	VAR OLAN	GEREKEN	VAR OLAN	GEREKEN
2	2+	2	2	2	2	2	2	2	2

RİSK DEĞERLENDİRME**TEHLİKENİN GERÇEKLEŞME OLASILIĞI**

[1]		[2]		[3]		[4]		[5]	
☐	Düşük (1 puan)	☐	Düşük (1 puan)	☐	Düşük (1 puan)	☐	Düşük (1 puan)	☐	Düşük (1 puan)
☐	Olası (2 puan)	☒	Olası (2 puan)	☒	Olası (2 puan)	☒	Olası (2 puan)	☒	Olası (2 puan)
☒	Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐	Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐	Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐	Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐	Kesin / kesine yakın (3 puan)

TEHLİKE GERÇEKLEŞİRSE BEKLENEN SONUÇLAR

[1]		[2]		[3]		[4]		[5]	
☐	Asemptomatik enfeksiyon (1 puan)	☐	Asemptomatik enfeksiyon (1 puan)	☐	Asemptomatik enfeksiyon (1 puan)	☐	Asemptomatik enfeksiyon (1 puan)	☐	Asemptomatik enfeksiyon (1 puan)
☐	Kolonizasyon/Taşıyıcılık (1 puan)	☐	Kolonizasyon/Taşıyıcılık (1 puan)	☐	Kolonizasyon/Taşıyıcılık (1 puan)	☐	Kolonizasyon/Taşıyıcılık (1 puan)	☒	Kolonizasyon/Taşıyıcılık (1 puan)
☐	Akut / Kronik enfeksiyon (5 puan)	☒	Akut / Kronik enfeksiyon (5 puan)	☒	Akut / Kronik enfeksiyon (5 puan)	☒	Akut / Kronik enfeksiyon (5 puan)	☐	Akut / Kronik enfeksiyon (5 puan)
☒	Tedavi gerektiren hastalık (5 puan)	☐	Tedavi gerektiren hastalık (5 puan)	☐	Tedavi gerektiren hastalık (5 puan)	☐	Tedavi gerektiren hastalık (5 puan)	☐	Tedavi gerektiren hastalık (5 puan)
☐	Toksiste, onkojenite, alerji (10 puan)	☐	Toksiste, onkojenite, alerji (10 puan)	☐	Toksiste, onkojenite, alerji (10 puan)	☐	Toksiste, onkojenite, alerji (10 puan)	☐	Toksiste, onkojenite, alerji (10 puan)
☐	Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐	Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐	Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐	Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐	Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)
☐	Ölüm (20 puan)	☐	Ölüm (20 puan)	☐	Ölüm (20 puan)	☐	Ölüm (20 puan)	☐	Ölüm (20 puan)
☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →

RİSK DEĞERLENDİRME (devam ediyor)**RİSK DÜZEYİ** (olasılık, sonuçlar)

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☐ Düşük risk (<5)	☐ Düşük risk	☐ Düşük risk	☐ Düşük risk	☒ Düşük risk
☒ Orta risk (5-10)	☒ Orta risk	☒ Orta risk	☒ Orta risk	☐ Orta risk
☒ Yüksek risk (15-30)	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk
☐ Çok yüksek risk (40-60)	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk

EK ÖNLEMLER

KKD	KKD	KKD	KKD	KKD
Dökülme saçılma kiti Yüz siperi Partikül filtreli maske	Dökülme saçılma kiti	Dökülme saçılma kiti	Dökülme saçılma kiti	Dökülme saçılma kiti
MÜHENDİSLİK Tek yönlü havalandırma Aerosol kapaklı santrifüj	MÜHENDİSLİK	MÜHENDİSLİK	MÜHENDİSLİK	MÜHENDİSLİK
YÖNETSEL Risk Değerlendirme Standart uygulama prosedürleri Çalışan sağlığı ve sürveyans programları	YÖNETSEL Risk Değerlendirme Standart uygulama prosedürleri	YÖNETSEL Risk Değerlendirme Standart uygulama prosedürleri	YÖNETSEL Risk Değerlendirme Standart uygulama prosedürleri	YÖNETSEL Risk Değerlendirme Standart uygulama prosedürleri

YORUM

Özellikle RG-3 olan etkenlerin çalışılmasında aerosolle bulaşı en aza indirmek için gereken partikül filtreli maske, yüz siperi ve dökülme saçılma kiti gibi ek önlemlere gereksinim duyulmaktadır. Mühendislik önlem olarak RG-3 örneklerin işlenmesinde aerosol kapaklı santrifüj ve tek yönlü havalandırma önerilebilir. Yönetsel olarak risklerin yeniden değerlendirilmesi ve standart uygulama prosedürlerinin oluşturulması ve uyulması, çalışan sağlığı ve sürveyans programlarının oluşturulması gerekmektedir.

EK-4.5:Kimyasal Risk Değerlendirme Formu

İŞ(LEM)İN ADI/TANIMI →

Katalaz Testi-Hidrojen Peroksit-H2O2-CAS nu.7722-84-1

İŞLEM NO →

K 1
-

OLASI TEHLİKELER

☐	Akut toksisite [1]	☒	Toksik / Çevreye toksik [2]	☒	Zararlı / İritan / Duyarlastırıcı [3]	☐	Kanserojen / Mutajen / Üreme sistemine toksik [4]	☒	Yanıcı/Patlayıcı [5]
☒	Koroziv [6]	☐	Sıkıştırılmış gaz [7]	☐	Sıvı nitrojen / kuru buz [8]	☒	Diğer [9] R kodları ile	→	R5; O,R8; Xn R20/22; C,R34

İŞLEM SIRASINDA MARUZ KALINABİLECEK KİMYASAL MADDELER

Her olası tehlike için işlem sırasında maruz kalınabilecek en riskli kimyasalları sıralayın. Her olası tehlike için en riskli 3 maddeyi belirleyin. Kimyasal maddenin adının yanına CAS numarasını ayrıç içinde belirtin.

OLASI TEHLİKE-[1] KİMYASALLAR	OLASI TEHLİKE-[2] KİMYASALLAR	OLASI TEHLİKE-[3] KİMYASALLAR	OLASI TEHLİKE-[4] KİMYASALLAR	OLASI TEHLİKE-[5] KİMYASALLAR
1 Oksitleyici	1 Aşındırıcı	1 Aşındırıcı	1 Solunduğunda tahriş	1 Yanıcılarla temasında yangın
2 Aşındırıcı	2 Yakıcı/tahriş edici	2 Yakıcı/tahriş edici	2 Yutulduğunda tahriş	2 Isıtma patlamaya yol açabilir

MARUZ KALMA YOLU

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☒ Solunum yolu	☒ Solunum yolu	☒ Solunum yolu	☒ Solunum yolu	☒ Solunum yolu
☒ Göz ve diğer mukoza teması	☐ Göz ve diğer mukoza teması	☒ Göz ve diğer mukoza teması	☒ Göz ve diğer mukoza teması	☒ Göz ve diğer mukoza teması
☒ Deri teması	☐ Deri teması	☒ Deri teması	☒ Deri teması	☒ Deri teması
☐ Perkütan yaralanma	☐ Perkütan yaralanma	☐ Perkütan yaralanma	☐ Perkütan yaralanma	☒ Perkütan yaralanma
☒ Yutma	☒ Yutma	☒ Yutma	☒ Yutma	☐ Yutma

VAR OLAN TEHLİKE KONTROLÜ

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☒ Önlük ve/veya kauçuk apron	☒ Önlük ve/veya kauçuk apron	☒ Önlük ve/veya kauçuk apron	☒ Önlük ve/veya kauçuk apron	☒ Önlük ve/veya kauçuk apron
☐ Uygun eldiven (nitril, vb)	☐ Uygun eldiven (nitril, vb)	☐ Uygun eldiven (nitril, vb)	☐ Uygun eldiven (nitril, vb)	☐ Uygun eldiven (nitril, vb)

Devam ediyor									
☒	Gözlük	☒	Gözlük	☒	Gözlük	☒	Gözlük	☒	Gözlük
☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi
☐	Kimyasal kartuşlu maske	☐	Kimyasal kartuşlu maske	☐	Kimyasal kartuşlu maske	☐	Kimyasal kartuşlu maske	☐	Kimyasal kartuşlu maske
☐	Partikül filtreli maske	☐	Partikül filtreli maske	☐	Partikül filtreli maske	☐	Partikül filtreli maske	☐	Partikül filtreli maske
☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →

VAR OLAN TEHLİKE KONTROLÜ

☐	Çeker ocak	☐	Çeker ocak	☐	Çeker ocak	☐	Çeker ocak	☐	Çeker ocak
☐	Aspiratör	☐	Aspiratör	☐	Aspiratör	☐	Aspiratör	☐	Aspiratör
☒	Kesici-delici atık kabı	☒	Kesici-delici atık kabı	☒	Kesici-delici atık kabı	☒	Kesici-delici atık kabı	☒	Kesici-delici atık kabı
☐	Gözlük	☐	Gözlük	☐	Gözlük	☐	Gözlük	☐	Gözlük
☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi	☐	Yüz siperi
☐	Kimyasal dolap	☐	Kimyasal dolap	☐	Kimyasal dolap	☐	Kimyasal dolap	☐	Kimyasal dolap
☒	Uygun depolama koşulları	☒	Uygun depolama koşulları	☒	Uygun depolama koşulları	☒	Uygun depolama koşulları	☒	Uygun depolama koşulları
☐	Sıkıştırılmış gaz tüplerine regülatör	☐	Sıkıştırılmış gaz tüplerine regülatör	☐	Sıkıştırılmış gaz tüplerine regülatör	☐	Sıkıştırılmış gaz tüplerine regülatör	☐	Sıkıştırılmış gaz tüplerine regülatör
☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →
☐	Standart kimyasal uygulamalar ve yazılı prosedürler	☐	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☐	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☐	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler	☐	Standart mikrobiyolojik uygulamalar ve yazılı prosedürler
☐	Kimyasal güvenlik eğitimi	☐	Biyogüvenlik eğitimi	☐	Biyogüvenlik eğitimi	☐	Biyogüvenlik eğitimi	☐	Biyogüvenlik eğitimi
☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim	☒	İşleme yönelik eğitim
☒	Atık yönetimi ve prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri	☒	Atık yönetimi ve dekontaminasyon prosedürleri
☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti	☐	Dökülme-saçılma kiti
☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı	☒	İlk yardım olanağı
☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →	☐	Diğer →

Devam ediyor

RİSK DEĞERLENDİRME

TEHLİKENİN GERÇEKLEŞME OLASILIĞI

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☐ Düşük (1 puan)	☐ Düşük (1 puan)	☐ Düşük (1 puan)	☒ Düşük (1 puan)	☒ Düşük (1 puan)
☒ Olası (2 puan)	☒ Olası (2 puan)	☒ Olası (2 puan)	☐ Olası (2 puan)	☐ Olası (2 puan)
☐ Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐ Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐ Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐ Kesin / kesine yakın (3 puan)	☐ Kesin / kesine yakın (3 puan)

TEHLİKE GERÇEKLEŞİRSE BEKLENEN SONUÇLAR

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☐ Basit kimyasal yanık (1 puan)	☐ Basit kimyasal yanık (1 puan)	☐ Basit kimyasal yanık (1 puan)	☐ Basit kimyasal yanık (1 puan)	☐ Basit kimyasal yanık (1 puan)
☒ Hafif iritasyon (1 puan)	☒ Hafif iritasyon (1 puan)	☒ Hafif iritasyon (1 puan)	☒ Hafif iritasyon (1 puan)	☒ Hafif iritasyon (1 puan)
☐ Tedavi gerektiren bulaş (5 puan)	☐ Tedavi gerektiren bulaş (5 puan)	☐ Tedavi gerektiren bulaş (5 puan)	☐ Tedavi gerektiren bulaş (5 puan)	☐ Tedavi gerektiren bulaş (5 puan)
☐ Göz teması (10 puan)	☐ Göz teması (10 puan)	☐ Göz teması (10 puan)	☐ Göz teması (10 puan)	☐ Göz teması (10 puan)
☐ Toksikite, onkojenite, alerji (10 puan)	☐ Toksikite, onkojenite, alerji (10 puan)	☐ Toksikite, onkojenite, alerji (10 puan)	☐ Toksikite, onkojenite, alerji (10 puan)	☐ Toksikite, onkojenite, alerji (10 puan)
☐ Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐ Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐ Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐ Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)	☐ Sekelle sonuçlanan hastalık (10 puan)
☐ Ölüm (20 puan)	☐ Ölüm (20 puan)	☐ Ölüm (20 puan)	☐ Ölüm (20 puan)	☐ Ölüm (20 puan)
☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →	☐ Diğer →

RİSK DÜZEYİ (olasılık, sonuçlar)

[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
☒ Düşük risk (<5)	☒ Düşük risk	☒ Düşük risk	☒ Düşük risk	☒ Düşük risk
☐ Orta risk (5-10)	☐ Orta risk	☐ Orta risk	☐ Orta risk	☐ Orta risk
☐ Yüksek risk (15-30)	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk	☐ Yüksek risk
☐ Çok yüksek risk (40-60)	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk	☐ Çok yüksek risk

Devam ediyor

EK ÖNLEMLER

KKD	KKD	KKD	KKD	KKD
Yüz siperi Eldiven (nitril vb.)	Yüz siperi Eldiven (nitril vb.)	Yüz siperi Eldiven (nitril vb.)	Yüz siperi Eldiven (nitril vb.)	Yüz siperi Eldiven (nitril vb.)
MÜHENDİSLİK Çeker ocak	MÜHENDİSLİK Çeker ocak	MÜHENDİSLİK Çeker ocak	MÜHENDİSLİK Çeker ocak	MÜHENDİSLİK Çeker ocak
YÖNETSEL Kimyasal güvenlik eğitimi Dökülme saçılma kiti Nötralizasyon kiti	YÖNETSEL Kimyasal güvenlik eğitimi Dökülme saçılma kiti	YÖNETSEL Kimyasal güvenlik eğitimi Dökülme saçılma kiti Nötralizasyon kiti	YÖNETSEL Kimyasal güvenlik eğitimi Dökülme saçılma kiti Nötralizasyon kiti Standart kimyasal uygulamalar ve yazılı prosedürler	YÖNETSEL Kimyasal güvenlik eğitimi Dökülme saçılma kiti Nötralizasyon kiti

YORUM

Kimyasal maddelerle çalışılırken lateks eldivenin yeterli olmadığı, nitril vb. eldivenle birlikte yüz siperi gibi KKD bulundurulması zorunluluğu görülmüştür.

Mühendislik önlem olarak kimyasallarla çalışırken en azından çeker ocak kullanılması önerilmektedir.

Yönetsel olarak kimyasal güvenlik eğitimi oluşturulmalı, dökülme saçılma durumlarında kullanılmak üzere dökülme saçılma kiti ve nötralizasyon kiti sağlanmalıdır.

SONUÇ:

Çalışmada laboratuvarımızın ortaya çıkan biyogüvenlik düzeyinin çalıştığımız etkenlere göre olması gerekeni tam karşılamadığı, kimyasal güvenlikle ilgili önlemlerin yeterli olmadığı gösterilmiştir.

YORUM:

Laboratuvarlar kendi tehlike risk gruplarını örneklediğimize benzer biçimde gerçekçi bir biçimde belirlemeli; kişisel koruyucu donanım kullanımını, mühendislik ve yönetsel açılardan biyogüvenlik düzeyine uygun duruma gelmelidir.

86. Fone Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti
Arasinda Isleme Protokolü

Bilimsel Basilalilara Deneyim ve Kontrolü Projesi
(74000234)

Ulusal Mikrobiyoloji Standartları
LABORATUVAR GÜVENLİĞİ
REHBERİ

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı
Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Bülten Başkanlığı
Ankara - 2014

Teşekkürler...

<http://mikrobiyoloji.thsk.saglik.gov.tr/laboratuvar-guvenligi.html>